

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL MELIORUOTOS ŽEMĖS SAVININKŲ MELIORACIJOS STATINIŲ IR
MELIORACIJOS SISTEMŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2008 m. balandžio 3 d. Nr. 3D-186
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo (Žin., 1993, Nr. [71-1326](#); 2004, Nr. 28-877) 7 straipsnio 1 dalimi ir siekdama gerinti melioracijos statinių naudojimą, t v i r t i n u Melioruotos žemės savininkų melioracijos statinių ir melioracijos sistemų naudojimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
2008-03-14 raštu Nr. (13-2)-D8-2207

SUDERINTA

Lietuvos savivaldybių asociacijos
2007-11-30 raštu Nr. (18)-SD-923

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2008 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-186

**MELIORUOTOS ŽEMĖS SAVININKŲ MELIORACIJOS STATINIŲ IR
MELIORACIJOS SISTEMŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS**

I. BENDROJI DALIS

1. Melioruotos žemės savininkų melioracijos statinių ir sistemų naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos siekiant išvengti pažeidimų ir avarių melioracijos sistemose, užtikrinti gerą melioracijos statinių techninę būklę, atitinkančią teisės aktų ir techninių reglamentų reikalavimus, naudojant, prižiūrint, remontuojant žemės savininkams priklausančius melioracijos statinius.

2. Taisyklės privalomos žemės savininkams ar kitiems naudotojams, kurių žemėje esantys melioracijos statiniai yra žemės sklypo priklausiniai.

3. Taisyklės parengtos atsižvelgiant į šiuos teisės aktus:

3.1. Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymą (Žin., 1993, Nr. [71-1326](#); 2004, Nr. 28-877);

3.2. Lietuvos Respublikos vandens įstatymą (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544);

3.3. Lietuvos Respublikos žemės įstatymą (Žin., 1994, Nr. [34-620](#); 2004, Nr. [28-868](#));

3.4. Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymą (Žin., 1995, Nr. [90-2013](#); 2003, Nr. 102-4583);

3.5. Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymą (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2001, Nr. 110-3988);

3.6. Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymą (Žin., 2002, Nr. [65-2634](#));

3.7. Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d.

nutarimu Nr. 1073 (Žin., 1999, Nr. [83-2471](#); 2004, Nr. 152-5545);

3.8. Valstybės finansinės paramos, teikiamos melioruotos žemės savininkams, melioracijos statinių statybos, rekonstravimo, remonto ir priežiūros darbams atlikti taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 3D-481 (Žin., 2004, Nr. [129-4635](#));

3.9. Melioracijos techninį reglamentą MTR 1.07.01:2006 „Melioracijos statinių statybos leidimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 sausio 10 d. įsakymu Nr. 3D-4 (Žin., 2006, Nr. [5-176](#));

3.10. Melioracijos statinių techninių dokumentų ir kitos informacijos pateikimo melioruotos žemės savininkams ir kitiems naudotojams taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-228 (Žin., 2004, Nr. [77-2684](#));

3.11. Melioracijos techninį reglamentą MTR 2.02.01:2006 „Melioracijos statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. 3D-2 (Žin., 2006, Nr. [6-227](#));

3.12. Veikliųjų medžiagų, kurios gali būti augalų apsaugos produktų sudėtyje, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 balandžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-187 (Žin., 2004, Nr. [60-2145](#));

3.13. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Žin., 2001, Nr. [95-3372](#); 2007, Nr. 23-892);

3.14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gegužės 29 d. įsakymą Nr. 265 „Dėl bebrų populiacijos gausos reguliavimo“ (Žin., 2003, Nr. [55-2467](#)).

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, pateiktas Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme ir Melioracijos techniniame reglamente MTR 1.05.01:2005 „Melioracijos statinių projektavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. 3D-1 (Žin., 2005, Nr. [3-59](#)), Melioracijos techniniame reglamente MTR 2.02.01:2006 „Melioracijos statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“, Melioracijos techniniame reglamente MTR 1.07.01:2006 „Melioracijos statinių statybos leidimas“, Melioracijos techniniame reglamente MTR 1.11.01:2006 „Melioracijos statinių pripažinimo tinkamai naudoti tvarka“, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3D-35 (Žin., 2006, Nr. [15-542](#)).

III. MELIORACIJOS STATINIŲ NUOSAVYBĖ

5. Melioracijos statinių nuosavybę nustato Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas.

6. Žemės savininkui pateikus rajono savivaldybės administracijai prašymą išduoti techninius dokumentus apie jo žemėje esančius melioracijos statinius, nustatomi jo žemėje esantys melioracijos statiniai.

7. Kartu su prašymu žemės savininkas pateikia dokumentus, patvirtinančius žemės nuosavybės ar naudojimosi žeme faktą, bei sklypo plano M 1:10000 kopiją.

8. Savivaldybė, remdamasi pareiškėjo prašymu ir pateiktais duomenimis, vadovaudamasi Melioracijos statinių techninių dokumentų ir kitos informacijos pateikimo melioruotos žemės savininkams ir kitiems naudotojams taisyklėmis, parengia ir pateikia pareiškėjui dokumentus apie melioracijos statinius.

9. Melioracijos statinių techniniai dokumentai ir kita informacija rengiama dviem egzemplioriais, kurių vienas įteikiamas pareiškėjui, kitas lieka savivaldybėje. Išlaidos, susijusios su melioracijos statinių techninių dokumentų ir kitos informacijos parengimu ir pateikimu pareiškėjui, dengiamos iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų savivaldybėms

melioracijos darbams atlikti.

IV. ŽEMĖS SAVININKŲ AR KITŲ NAUDOTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS, SUSIJUSIOS SU MELIORACIJOS STATINIŲ STATYBA, NAUDOJIMU IR APSAUGA

10. Žemės savininkų ar kitų naudotojų teises ir pareigas, susijusias su melioracijos statinių statyba, naudojimu ir apsauga nustato Melioracijos įstatymas.

11. Melioruotos žemės savininkas ar kitas naudotojas privalo turėti melioracijos statinių techninę dokumentaciją, kurią išduoda savivaldybė.

12. Žemės savininkui priklausančių melioracijos statinių naudojimą ir priežiūrą organizuoja sklypo savininkas.

13. Melioracijos statiniai naudojami ir prižiūrimi, kad dėl jų gedimų nebūtų padaroma žala kitų asmenų ar valstybės turtui, gamtai.

14. Melioracijos statinių savininkai jų priežiūrą gali pavesti fiziniams ar juridiniams asmenims, sudarydami sutartis teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Melioracijos statinių savininkai ar kiti naudotojai bendro naudojimo melioracijos statiniams prižiūrėti gali sudaryti turto naudojimo jungtinės veiklos sutartis ar steigti asociacijas teisės aktų nustatyta tvarka.

16. Konsultacijas dėl melioracijos statinių priežiūros, remonto ar rekonstrukcijos teikia savivaldybių, kurių teritorijoje yra melioracijos statiniai, melioracijos specialistai.

17. Atliekant žemės savininko ar kito naudotojo sklype esančio griovio, drenažo ir kitų melioracijos statinių priežiūrą reikia:

17.1. prieš prasidedant pavasario potvyniui nukapati ledą nuo melioracijos statinių sienelių tvenkiniuose, grioviuose išvalyti jų angas nuo sniego, ledo ir kitokių sąnašų;

17.2. po pavasario ir rudens potvynio apžiūrėti griovius, tvenkinius ir kitus melioracijos statinius, nustatyti sugadinimus;

17.3. pagal sugadinimų dydį numatyti reikalingus darbus, kad grioviai atliktų savo pagrindinę paskirtį, t.y. palaikytų hidraulinius skaičiavimais pagrįstus vandens lygius per potvynius ir vegetacijos laikotarpį;

17.4. kasmet atlikti grioviuose vandens augalijos šalinimą iš dugno, šienauti šlaitus ir pakrančių apsaugos juostas, kad nepriaugtų krūmų, medžių bei stambiasiebių žolių (vėliausiai iki rugsėjo 30 d.);

17.5. pašalinti iš griovio pašalinius daiktus, trukdančius vandeniui normaliai tekėti;

17.6. nudažyti sargšulius, reperius ir piktus;

17.7. jei gedimai yra didesnėje kaip 100 m² 1 km griovio dalyje, jo projektinių matmenų, nuolydžių atstatymą, sugriautų ar sugadintų šlaitų stiprinimą vykdyti parengiant griovių remonto ar rekonstrukcijos projektą;

17.8. prie griovių ir grioviuose šalinti nepageidaujamą augmeniją ir piktžolės cheminėmis priemonėmis vadovaujantis Augalų apsaugos įstatymu ir Veikliųjų medžiagų, kurios gali būti augalų apsaugos produktų sudėtyje, sąrašu;

17.9. pastebėjus gedimus ar išgriovimus valstybei nuosavybės teise priklausančiuose grioviuose informuoti rajonų savivaldybių melioracijos specialistus.

18. Vykdamas vieno žemės savininko ar kito naudotojo sklype esančių melioracijos sistemų drenažo ir statinių priežiūrą, remontą ar rekonstravimą, reikia:

18.1. prieš pavasario potvynį nukapati ledą nuo vandens nuleistuvų;

18.2. po pavasario potvynio, prieš pavasarinį dirvų dirbimą, kai jau matyti pradėjusios džiūti dirvos plotai, įvertinti sausinimo efektyvumą, nustatyti drenažo gedimų (grunto įsiurbimų ir kt.) vietas ir pažymėti plane;

18.3. išvalyti nuo sąnašų drenažo žiotis, paviršinio vandens nuleistuvus ir jų vandens įtekėjimo angas, išorinius nešmenų nusodintuvus, pataisyti paviršinio vandens įtekėjimo latakų gedimus, sutvarkyti iškraipytas plokštes, pakelti šalia suslūgusį žemės paviršių,

suremontuoti vandens paplautas ar blogai sujungtas su rinktuvo vamzdžiu žiotis;

18.4. padaryti vagas vandeniui pritekėti į paviršinio vandens nuleistuvus dirbamoje žemėje (ypač suarus rudenį);

18.5. vandens nuleistuvus, drenažo žiotis tai pat apžiūrėti ir sutvarkyti po intensyvių vasaros ir rudens laikotarpio liūčių.

19. Įtarus drenažo sistemose gedimus dėl drenų sugadinimo, drenažo šulinių, vandens nuleistuvų sulūžimo, užmirkimą dėl nepakankamo nusausinimo ar vandens nuleistuvų įrengimo, organizuojamas melioracijos sistemos remonto arba rekonstrukcijos darbų projekto parengimas ir vykdymas.

20. Valstybei nuosavybės teise priklausančiuose drenažo rinktuvuose (kurių skersmuo yra lygus ar didesnis 12,5 cm) įtarus gedimą, informuoti rajonų savivaldybių melioracijos specialistus.

21. Bendrojo naudojimo melioracijos statiniams prižiūrėti pagal naudojamo turto jungtinės veiklos sutartis ar įsteigus asociacijas teisės aktų nustatyta tvarka taikomi tokie pat priežiūros ir naudojimo reikalavimai kaip melioracijos statiniams, esantiems atskiro žemės savininko ar kito naudotojo sklypuose.

22. Siekiant užtikrinti ilgalaikį melioracijos statinių veikimą, melioruotoje žemėje draudžiama:

22.1. gadinti paviršinio vandens nuleistuvus ir drenažo kontrolinius šulinius, užversti akmenimis, medžių liekanomis, šakomis ir kitais daiktais;

22.2. sandėliuoti griovio apsauginėje juostoje iš griovio pašalintas sąnašas, medieną ir kitas medžiagas;

22.3. važiuoti transporto priemonėmis per griovius ne specialiai tam įrengtose vietose;

22.4. girdyti gyvulius grioviuose ne specialiai tam įrengtose vietose;

22.5. versti į griovius akmenis, medžių šakas, šiaudus, polietileno maišus, padangas ir kitokius daiktus.

V. MELIORACIJOS FINANSAVIMAS

23. Melioruotos žemės sklypų melioracijos statinių statybą, rekonstrukciją, remontą ir priežiūrą organizuoja žemės savininkai savo lėšomis arba gavę finansinę paramą teisės aktų nustatyta tvarka iš valstybės, Europos Sąjungos struktūrinių ar kitų fondų ir finansavimo šaltinių.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Už šių Taisyklių pažeidimus žemės sklypo savininkai ar kiti naudotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Ginčai dėl šių taisyklių įgyvendinimo sprendžiami teisės aktų nustatyta tvarka.
